

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1⁵⁰.
Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2⁵⁰.

HUELGA GENERAL.

E rebut una carta de un fumador, obligat, com la immensa majoria dels espanyols, a consumir veneno de la Tabacalera, ja que 'ls cigarros de la Habana únicament estan al alcans dels que disfrutan una renda torta ó dels que remean las cireras, en los principals centres de la Administració del Estat.

Lo fumador està cremat de debò, y 's compren. Res fa cremar tant com un cigarro que no cremi, y 's cigarros de la Tabacalera son incendiables.

Lo cigarro tossut no s' encén, ni gastanthi una capsà de mistos; en canvi 'l fumador comensa a treure xisps pels ulls y acaba per treure foch pels caixals.

En aquest estat d' ignició debia trobarse 'l autor de la citada carta, escrita ab molt calor, ab molt foch, ab verdadera indignació, ab aquella indignació que bull y fa botillofas.

Se tracta de posar coto als abusos de l' Arrendataria, cada dia més intolerables. Quan lo govern s' encarregava de provehirnos de tabaco, aquest, per regla general, era dolent; pero hi havia al menos lo recurs de apelar a les propinas. Quan 'l estanquer rebia una propina trobava desseguida 'l recò dels escullits, y al menos los cigarros escullits se deixaven fumar.

Ara ni això. Dels cigarros de la Tabacalera pot dirse que tan mal-carats son los uns com los altres: que tots sens excepció, portan la cruetat en las entranyas. No sembla sino que 'l Arrendataria haja fet una contracta especial ab los fabricants de capsas de mistos, pels molts que se 'n gastan; ab los apotecaris pèl gran número de medicinas que 's consum per aliviar gargamellas y ventrells estropellats; y fins ab los fabricants de caixas de mort, pèl número de defuncions que tots los anys ocasiona 'l veneno nacional.

Ha arribat 'l hora, donchs, de llansar un crit de guerra. Y emulant al general Prim, en una sessió memorable é imitant la seva célebre frasse, 'l hora ha arribat de dir ab tota la forsa dels nostres pulmòns:

—Fumadors: à defensarse!

* * * Lo remey contra tan grans abusos, no es pas la reclamació escrita, de la qual ja està vist que no se 'n fa cas; no es tampoch lo meeting, desde 'l moment qu' es tanta la saliva que gastem i umant, que fins seria maluguanyada la que consumissem pronunciant discursos; no es tampoch la manifestació pública per carrers y plassas, que massa sabem com las gasta 'l govern conservador contra tots los que s' entregan a certa classe d' expansions.

L' únic remey eficàs es la huelga.

Una huelga de fumadors, la única huelga que pot produuir resultats positius, per una rahó moi senzilla.

Perque, si, per exemple, 's declaran en huelga de traball, als pochs días la necessitat, la miseria, la fam, lo desconsol de la familia 'ls obligan à desistir de tal actitud. La huelga de traball se torna contra 'l mateix que se la empren, y no serà eficàs y segura fins al dia que s' inventi un sistema per viure sense menjar.

¡Pero la huelga de fumar!... ¡Si no hi ha res més cómodo! ¡Si fins es econòmich! No entrar al estanch per res implica desde 'l moment una gran economia. No fumar veneno equival à un estalvi de diners y de salut.

Y no 's cregan, deixar lo vici de fumar no es tant ditícil com sembla. Se pot sentir los primers días, y per atenuar l' afecte, l' autor de la carta indica un medi que 'l considero sumament oportú. Consisteix en anar disminuint gradualment la raccio de tabaco. De aquesta manera, sense adonars'e'n, lo fumador se trobara buida la petaca y no experimentarà la necessitat de omplirla. Ab això tindrà un huelguista més; y la suma dels huelguistas produuirà eu breu la huelga general.

Serà bonich veure llavoras lo que farà 'l Arrendataria. Ja veurán, com impossibilitada de arreglar la cosa, tornarà 'l mort al govern, y ja veurán com lo govern no tindrà més remey que sucumbir.

L' labor, una representació dels ex-fumadors, podrà quadrarse davant d' ell y dirli:

—No acceptarem la més mínima transacció sino partint de una base: es necessari que 'ls espanyols que ab tanta prudència hem donat la sanch de las nostras venas per la conservació de 'l isla de Cuba, fumem tots de la Habana. Sense aquest requisit no farem res.

Y sols ab tabaco de la Habana à tot pasto, tornarem à fumar.

**

La causa es salvadora y l' efecte segur.

Y un cop guanyada aquesta huelga, podrà ferne un' altra, com per exemple: la dels Bitllets de Banch. Comprometentnos à no acceptarlos ni per embolicar arenigadas, lo govern no tindrà més remey que deixar d' embitlletarnos.

Després de la dels Bitllets de Banch, la huelga de las contribucions. ¿Es tan ditícil dirli al govern: —No 't pagaré un quart, fins que tú administris los interessos públichs ab correcció, ab previsió y economía?

—¿Com ho tinch de fer? —preguntarà mitj estemordit.

De una manera molt senzilla: saldant tots los exercicis ab los pressupostos nivellats, en la intel·ligència, que tot lo que 's quedà à deure, ho pagaràs tú de la téva butxaca.

Vels'hi aquí un principi de bona administració.

Regularment, lo govern, avesat à malgastar, no s' hi conformaria. Y en últim extrem y per vencer la resistència del país, se valdría dels soldats per feros esquitxar la mosca ó donarnos un que sentir.

Pero adhuc en aquest cas podriam intentar una huelga de soldats, y deixar al govern ab un pam de nás, sense un quart ni manera de obteairlo.

Se 'ns dirà que per tenir bon govern y bon tabaco, no hi ha res millor que apelar als medis legals acudint a las urnas à fi de guanyar las eleccions. Desgraciadament la majoria dels electors han inaugurat ja fà algun temps lo

sistema de las huelgas electorals, en vista de que 'l govern guanya en tot los cassos, si's plau per forsa, y guanya sempre que li donga la gana.

Continuem, donchs, lo sistema comensat, y la victoria es segura.

Y ara m' adono que ab aquests entusiasmes huelguistas, se m' ha apagat lo cigarro.

—Caballers: ¿algú de vostés té foch?

P. K.

o pobre Fabié no guanya prou per sustos.

Aquest, dia una mà misteriosa va emportar-se'n uns documents molt importants que guardava dintre de un armari del ministeri de Ultramar.

La gran llàstima es que la mateixa mà ó un' altra no se li emporti la cartera.

A Aranjuez, s' acosta un individuo à un centinella, y sense dirli paraula, li clava una punyalada, causantli una ferida gravissima.

Una vegada pres, resulta que l' assassí es un capellà. Pero diguem-ho tot: un capellà boig, es à dir, un capellà que ha perdut l' oremus, que diu que ha de casarse amb una princesa real y qu' es fill del Papa.

La insensatés de aquest presbitero no permet ferlo responsable del crim que ha comès.

Pero vaja quants capellans no 's trobarian que en perfecte us de rahó han comés crims los més horribles, en aquesta tétra clàssica dels cabecillas de missa y olla?

A Manresa continúan las pallissas nocturnas, com si la esquina dels manresans que retirar tartigués llana de matalassos, y 'l célebre D. Pere 'l cruel, 'l amo de la matalaseria, que envia als seus fadrins à traballar de nit.

Sens dupte, en pago d' aquests grans serveys al istil conservador, lo govern ha confirmat al mateix D. Pere el cruel lo nombrament d' arcalde, com volguntli dir: —Vagi pegant.

Sistema conservadó:
atropellos y bastó.

Los liberals obraran santament carregantse de paciencia y recordantse de tot.

No deixarse dur pels prompts
y esperar que siga cuya,
que un cop se giri la truyta
vé l' hora de passar comptes.

Dissapte estallà un petardo en una fàbrica de punt situada en lo carrer de Casanova. La explosió produí alguns estragos en l' edifici y causà varias ferides de

gravetat á un jove pianista que s' esqueya á passar per aquells indrets.

¿Quán tindrán si aquestes escenes salvatges y brutals, que implican una cobardia incalificable, y de las quals sempre 'n resultan víctimas, ne aquelles personas contra las quals los criminals se dirigeixen, sino las que la casualitat cega disposa? Si 'ls miserables que á tals medis apelan tinguessen sols un alé de conciencia, s' esborronarien davant de les desgracias que produueixen ab sas maldats.

En Romero Robledo, deixantse portar per l' ardor de la improvisació, va atacar durament á un periódich de Madrid desde 'ls banchs del Congrés. Lo director del periódich ofés, li ana á demanar una satisfacció y saben què va contestar l' home de la barra? Qu' ell sols responia de les paraules impresa en lo *Diari de las sesions*.

Y naturalment, del *Diari de las sesions* van suprimir-se previament les paraules injuriosas.

Recomaném aquesta fugida d' estudi á la *Banya graciense*, per si li convé tenirla present en lo proxim Carnaval.

¿Es veritat realment que 'l general Weyler ha tingut un gran descalabro operant á Mindanao?

Lo govern procura dissimular aquest fracàs; pero las noticias particulars que 's reben de Filipinas lo dònan per cert.

Las baixas nostras las fan ascendir ditas notícias á uns 2,000 homes, ó siga á una tercera part de la farsa. Item més, s' assegura que hem perdut un bon número de canóns.

Si 'l fet se confirma, 'l general Weyler s' haurá cibert de... gloria.

Y á pesar de tot, se quedara tant general com era.

La carrera militar no es com las demés carreras ni com las altres professiós. Un advocat, si té la desgracia de perdre alguns plets se queda sense clientela y s' arruina. Un comerciant, si té la desgracia d' esguerrar uns quants negocis, al últim ha de quebrar. Tothom està exposat á las altas y baixas de la fortuna: tothom menos los militars.

Escoltin: ja que tenim una escala d' ascensos gno seria convenient estableir una rigurosa escala de descensos?

De aquesta manera al que perdés una batalla se li rebaixaria un grau, ó dos, ó tres, segons la importancia de la derrota.

Ab una llei aixís, per poch que se 'ls posés á prova, quants y quants generals espanyols no baixarien promptament á soldats rasos...

En Llauder, lo diputat de Berga y director del *Correo Catalán*, ha obert la boca y ha fet un sermó en lo Congrés, condemnant la llibertat de imprenta.

Ara pregunto: ¿qué seria del *Correo Catalán* sense aquesta llibertat de imprenta que condemna 'l seu director?

No hi ha res al mon més ridicul que un panarra, malintint 'l pà, mentre se 'l menja fins á las crostas.

Per fixesa de criteri 'ls conservadors.

Se tracta de l' amnistia y 's disposa en ella, que 'ls militars ab graduació rebin la llicencia absoluta, per considerarlos indignes de tornar á las filas. Ara respecte als soldats rasos se 'ls fa tornar á las filas si 's plau per farsa á acabar de cumplir lo temps de servei. Es á dir: lo qu' es indigne pels uns, pels altres es obligatori.

¿Es justa aquesta amnistia?

Aneu, conteuhu á la tia.

CARTAS DE FORA.—Lo rector de Santa Bárbara, mossén Pere M.ª Zaragozá, ab l' excusa de rectificar conceptes á ell referents, que publicarem en la *CAMPANA* del dia 13 del actual, nos envia una carta, que no rectifica res, entre gantse 'l seu autor á judicis temeraris y declarant qu' està resolt á combatre als masóns d' aquella població. Com que res té que veure 'l c... ab las quatre temporas, sentim que 'l rector de Santa Bárbara haja gastat tan inútilment lo temps, lo paper, la tinta y 'l sello de franqueig. Si en la guerra contra 'ls masóns té tan mala puntería, de fixo que gastará molts cartuxots y no farà cap blanc.

En nom dels liberals de Alfara (Tortosa) m' escriuen una carta recomenantme adverteixi caritativament al home negre de aquell poble, que cessi en la campanya empresa contra 'ls que no pensan com ell; d' altra manera, 'ls que 's consideran agraviats se veurán en lo sensible, cas de tréureli los drapets al sol, y aquesta especie de exposició de drapets eclesiástics no li agradarà gayre al autor de tantas y tantas intemperancies. Per lo tant, ja ho sab l' home negre de Alfara: si no vol pols que no vagi á l' era.

Aprofitant un benefici eclesiástich, que segons l' esperit del testador està establert, més que per altra cosa, per l' ensenyansa dels noys d' Isona, ha cantat missa per primera vegada un tal Ramonet Bessó, després de no sey quants anys d' estudi, pero tan poch al corrent de la carrera, que á no trobarse allí present lo rector, lo nou celebrant hauria perdut la llissó avants de arribar á mitja missa y s' hauria escanyat al entonar lo *in excelsis*. No hauria calgut més sino que allí s' hagués trobat lo bisbe y en lloc de deixar á mossén Bessonet á Isona á menjar pá blanch y xocolate, de segur que l' envia al últim poble del bisbat á atiparse de patatas. «Aixó y molt més se mereix qui per mossén no serveix.»

A San Joan las Fonts, gracies á tontas preocupacions de alguns obrers, que dihentse anárquichs van preferir

votar propietaris carlins que un liberal probat y digne, pèl sol motiu de ser aquest fabricant de paper, l' ensotanat torna á ser l' amo del poble. Últimament va obsequiar als seus feligresos ab una missió jesuítica y ab la següent allocució que copiém textualment: «Pecadors de Sant Joan las Fonts: sens temor podreu venir á confessar vostres pecats por grossos que són, com es assassinar, robar y deshonrar, que tots os serán perdonats.» Me sembla que de això á tractar als que 's confessan de deshonradores, lladres y assassins no hi ha gayre diferencia. «No sembla mentida que l' autor de tals insolencias tinga dominada aquella laboriosa població, gracias á la debilitat de las autoritats municipals?

L' arcalde de Muro (Alicant) anticipantse á la llei del descans dominical, ja fa algunes mesos obliga als traballadors de la línia ferrea de Alcoy á Gandia, a plegar tots los diumenges. Lo mateix dia agafà á un traballador que havia dit no sé quina blasfemia, y al tenirlo pres li digué: «Lo dia que 't torna á sentir dir una paraula aixís te talla la llengua.» De atropellos é insults á las brigades del carril, n' hi ha á cada pùnt comesos sempre per aquell sant varò, que per lo vist creu que 'l professor ideas religiosas exageradas, l' autorisa per faltar á la llei é insultar als pacífics ciutadans. Bò serà que 'l carril passi prompte per aquella comarca, á veure si 'l soroll de la locomotora esquia á aquesta mena d' olivas.

A Batallar se casan dos joves: los contrayents entran á la sagristia, y aixís que 'l nuvi ha afliuat la mosca, l' ensotanat s' embutxaca 'ls quartos y declara que no 's pot dir la missa porque té un enterro á Montblanc. Lo nuvi li canta las quaranta, y ell, fora de sí, reclama l' auxili del jutge municipal allí present perquè 'l posi pres. Afortunadament lo jutge no es de aquells que fan cas de brams de ruch negre. No obstant: me sembla que 'l jutge á qui havia de detenir era al industrial místich, que després de cobrar un servei fuig de la botiga sense prestarlo.

LA BONAVENTURA.

IGUENIENTE la tradicional costumbre de todos los años—com diria el gacetiller del *Brusí*—los fills d' Espanya van llenar la calle la nit de Sant Joan, en busca d' algú que 'ls pronostiques lo seu peregrine y 'ls diu què la bonaventura.

Afortunadament aquí 'ls gitans no escassejan y tothom sab á horas d' ara lo que li ha de passar, com li han d' anar los negocis y de quin mal ha de morir.

S' han fet vaticinis assombrosos, alguns dels quals portan més quia de lo que sembla.

Barcelona va encararse ab un gitano de molta malicia y li va preguntar:

—¿Qui tindrà per arcalde?

—Ay, payeta! Un senyor que maneja molt oli, y...

—Y qué vols dir? ¿que qui maneja oli 'ls dits se 'n unta?

—No, payeta: al contrari. Volrà dirte que això potser arribarà á semblar una bassa d' oli.—

En Coll y Pujol també se va fer la bonaventura.

—Escolta—va preguntar á la gitana:—¿quins recorts guardará de mi la ciutat?

—Un no més: dirà que l' única cosa que tú has inventat, es la moda d' escampar sorra per la Rambla sempre que 'ls caballs han d' empayar á las personas.—

La gitana á qui va consultar en Planas y Casals va ferli una profecia tremenda.

—Fins ara tú—va dirli—has matat lo temps fent viatges á la font de la paciencia pública ab lo canti de la trampa... pero ¿sabs?... tant va 'l canti á la font, que al últim se trenca. Y 'l dia que 's trenqui 'l canti, 's trencaran los tupins, las tupinadas... y 'l partit conservador.—

A n'en Milà y Pi li van pronosticar que las ordenances municipals empescadas per ell se morirán de passió d' ànim.

Al simpàtic Tort y Martorell, que no podrà ser arcalde primer fins que siga més gran.

Y á n'en Girona, que la fatxada de la Catedral no agrada may á ningú.

La gent política de primera fila ha sigut la que més feyna ha donat á las morenetas venedoras de randa.

En Martinez Campos va sortir á entrada de fosch á buscar la bonaventura, y á las dotze no havia encare tornat á casa. Diu qu' era tan desagradable lo que las gitanas li profetisavan, que 'l home anava de 'l una á l'altra per veure si 'n trobaria alguna que li tragüés la tristesa.

Per fi va conseguirho.

—Mira—va dirli la darrera que va empender:—tú no has de fer res més que deixarte portar per las coronadas. ¡Ay de tú 'l dia que 't vulgas guiar pèl cap!

—¿Per qué?

La gitana li donà uns quants copets á la closca y respongué:

—Perque això 'sents? es buyt, es una carbassa.—

La payeta que va arreplegar en Cànoves va ferli un pronostic bastant enraonat, donantli de pas un bon consell.

—¿Vols ser felis y governar ab més tranquilitat?... Tréute de prop los trastos que t' entrebancan.

—Trastos?

—Ja veurás... gno tens un criat que 's diu Ramon, tú?

—Sí.

—No tens un ministre d' hisenda que 's diu Cos-Gayon?

—També.

—Pues cámials 'hi 'ls empleos. A n'en Bamón lo fas ministre, y al ministre 'l fas criat. Ja veurás com tot t' anirà bé!

En Martos va sortir de la conferencia gitanesca molt mal humorat. La fulana li assegurà que la seva estrella s' ha fós, y que si no té cap més candela pera anar al llit, se 'n hi anirà á las palpentes.

A n'en Sagasta li van vaticinar que 'l seu tupé seria venut á la major brevetat en pública subasta.

Y á n'en Romero Robledo, ningú se 'l va vulguer escoltar.

Totas las gitans li van fer comprender que gitans ab gitans no se la poden dir la bonaventura.

FANTASTICH.

SENYOR ARCALDE PRIMER:

—Vol saber per qué va ploure l' últim dimarts cap al tart, quan en la seva *kermesse* s' encençan los fanals?

—Vol saber l' única causa del veritable fracàs que va sufrí aquella festa?

Escolti un xich y ho sabrà.

Som al cel. Lo bon sant Pere, còmodament assentat vora de la porteria,

està enraonant ab sant Joan.

—Sabs—diu lo famós Baptista—que à Barcelona ara 's fa un xibarri de cal ample, dintre dels jardins del Parch?

—¿Vols dir dins d' aquells jardines que son una propiedat de todos los ciudadanos?...

—Aquells.—¿Y qu' es lo que hi fan?

—¿Qué? La mar de saragatas: figurat no més que hi ha una especie de sortija, un circo provisional, un concert de peteneras, un espectacle de ball,

un teatre de putxinel·lis, uns grans focs artificials, una rifa sense bolas,

uns quants fanalets penjats, una pila de xarangas, una barca en un estany, una caseta ab sis vacas, una...

—Prou! ¿y de quin sant la fan tanta xirinola?

—Per arreplegar uns quants rals pels establiments benèfics.

—Bravo!—diu picant de mans lo vell porter de la glòria,—la idea es piramidal.

Tot lo que siga socorre la infelis humanitat, tindrà sempre 'l meu aplauso.

—Pero, escolta, senzill Joan—diu ficantse en la conversa lo Pare Etern, que 'ls ha estat vigilant desde un principi:

—Escolta 'd' hont los treurán los diners que han de da als pobres?

—Que 'ls recullirán al ball, crement fochs de Bengala, contemplant los fanals,

mirantse las sis vacas, feant xibarri ó cantant?

—No senyor—salta 'l Baptista:—no veu que per poguer entrar dintre del lloc de la festa s' haurán de pagar deu rals;

y en sent á las darreries una pesseta?—Y fan la festa avuy?—Se comensa á las tres, y acabará á mitja nit.—Y 's figuren arreplegar gayres rals sent això en dia de feyna y posant un preu tant car?

—Unas setze mil pessetes diuen que recullirán.

—Psè!... Y serán totas pels pobres?

—Totas. Per xó s' ha acordat que 'l banquete de clausura...

—Hola!... ¿Qui' es això? Veyam.

—Un gran xefis que 'l arcalde prepara per obsequiar als heroes de la *kermesse*; uns vuitanta convidats,

que...—Que 's menjaran sens dupte—diu lo Pare Etern, cridant, més de setze mil pessetes,

més de lo que haurán pagat los concurrents á la festa...

—D' això se 'n diu traballar ab un fi noble y benèfich?

—No fòra més natural deixar corre aquest tiberi, y sumar lo que valdrà als ingressos de la porta?

—Oh! Es que...—Basta! Això que 's fa es pendre com á pantalla l' escut de la caritat y ab aquest nom divertirse com se fa pèl Carnaval al detràs d' una careta...

—Ja 'ls donaré jo!... Al instant obríu l' aixeta dels núvols!—diu Nostre Senyó:—ayqua avall, y poséulos com á sopas en castic del seu sopar!

—Volà saber l' arcalde la causa del temporal que va aygalí la *kermesse*? Pues aquí està: ja la sab.

C.

LO DINER DE SANT PERE.

UAN los catòlichs que ab tan fervor contribuixen al augment del diner de sant Pere, s'apiguan que ab una mica més lo venerable apòstol ha de quebrar, com qualsevol casa de comers mal administrada, no d'uplo un moment que se 'n faran creus.

Donchs, sí, senyors; lo tresor de sant Pere anava camí de fòndres, si no se 'n arriban a adonar a temps; pero no tant d' hora que s' haja pogut evitar la filtració de uns quants milions de liras. Y ara, d'iguinne liras, d'iguinne pessetas, d'iguinne missas.

Lo cardenal que 's cuidava feia temps de la administració del indicat tresor, va ser, fa poches dies, cridat a comparses, y haventse verificat un rigorós arqueig, se trobà un deficit que ascendeix, segons s' assegura, a 12 milions de missas. Lo cardenal podia dir: —Ab aquest arqueig a la caixa, lo qu' es a mí, m' heveu fet bén bé l' arquet.

Los diners se 'n anavan generalment en préstams fets a nobles y altres magnats partidaris acèrrims de la Iglesia; pero sense les suficients garantias pera respondre de les sumas que matlevavan. Los més donavan papers mullats, accions sense valor en bolsa, obligacions de companyías quebradas, en fi, romansos. Y a canvi de aquest paperam se 'n enduvan lo such dels gamarudos, que al dirllos que 'pobre Papa ha de dormir sobre la palla, s' empenyan lo matalás per aumentar lo peculi de sant Pere.

M' agradaría saber quina cara haurá fet lo campetxano porter del Paradís, al tenir coneixement de aquesta serie d'ensarronades.

Perque això de ferlo dedicar al ofici poch sispatich de prestamista, mentres ell està ocupat vigilant la porteria celestial, es una cosa que n' hi ha per estarrufarse pitjor que 'gall de la Passió.

No seria extrany que demanés uns quants dies de llicencia per baixar á la terra, dirigirse á Roma y arreglar una mica 'ls seus negocis y sobre tot lo seu bon nom.

En tal cas, al anarse á despedir de son Mestre Venerable, es molt probable que li diga:

—Ja que me 'n baixo á donar un vol á la terra, hauréu de ferme un favor.

—Qué desitjas, Pere?

—Que 'm deixeu las deixuplinas... no sabéu?... aquellas deixuplinas mateixas, ab las quals, bullint de indignació, vareu expulsar un dia als mercaders del temple.

P. DEL O.

N una carta que un redactor de un periódich de Madrid escriu desde Lucena, la terra clàssica de la fabricació de llumaneras, hi trobém la contestació graciosa que va donarli un fill de aquella població, quan lo redactor li manifestava la seva extranyaesa al veure que lo mateix fabrican las llumaneras avuy que un sige enrera.

—Desengañeze osté—va dirli l' andalús—ar velón le sucede lo que al parti conservador. Son cosas anticuadas, de mucho relumbrón y de poca utilidá, que se avien mal con er progreso. Dambas no tienen rason de zer ende que vino er petrólio.

En efecte, tant per la ronya dels tarongers, com per la ronya conservadora, no hi ha res com lo petróleo.

El Diari de Catalunya, defensor de las ideas noocatalistas, ha desaparescut de la escena.

Ell mateix, al despedirse del mòn, confessa ab tota franquesa, que ha mort rodejat de inglesos.

Una mort essencialment catòlica. L' Diari de Catalunya pot dir que se 'n ha anat al cel en cos y ànima.

A Puerto Príncipe (Haiti) hi ha hagut no sé quants fusellaments y no sé quinas atrocitats, entre elles la mort de M. Rigaud, súbdit francés establert en aquella població.

Y diu un telegrama: lo ministre de Fransa, M. Fresch ha protestat contra la execució de M. Rigaud.

Y anyadeix un servidor: —De segur que M. Fresch, després de la protesta, s' haurá quedat tan fresch com antes.

L' altre dia en un dels fielots de consums de Barcelona va ser sorprès un cotxe de correus que tractava de introduir fraudulentament 36 perdius morts.

Perdius ara, en temps de vedat y en lo cotxe de las cartas...

Ja ho veu, Sr. Pep delsous!

Ja ho veu, encare hi ha patrial...

L' Ajuntament de Barcelona en sas postrimerías: Diumenge, gran arròs á Moncada.

Dilluns, digestió del arròs.

Dimarts, sessió pública, en la qual se fa present que l' estat reclama que se li indemnisi 'l terreno dels glacis y

de las antigues murallas, destinat avuy á via pública. Los regidors, naturalment, s' indignan.

Y en prova de la sèva indignació, l' endemà dimecres, celebren una gran kermesse y la coronan al final ab un esplèdit lunch.

Comprend molt bé que 'l dia de Sant Joan fes aquell xàtch d' aigua. Al veure certas coses, ni 'ls núvols del cel se poden aguantar las llàgrimas.

Es molt natural qu' en Romero Robledo haja sortit ab tan coratje á la defensa de la duquesa de Castro-Enriquez, presunta martirizada de una pobra nena hospiciiana.

En Romero Robledo té un punt fosch en la sèva història, y es aquest lo martiri y la mort de la negreta Agueda, ocorrèguda en un dels ingenis de que ell es propietari.

Per molt que hajan fet sufrir á una pobra hospiciiana, sempre resultarà que la de 'n Romero Robledo es la més negra.

En Cánovas en lo Senat estava fent un discurs ponderant las grans amenassas que pésan sobre Espanya, ab motiu de la qüestió social.

—Y qué feyan entre tant la majoria dels senadors?

Estavan en lo restaurant que paga la nació atipantse d' emparedats y de copetas de Jerez.

Y que vaji parlantlos de la qüestió social lo mónstruo de la eloquència. La verdadera qüestió social, ó siga la de menjar de franch, ja fa temps que la tenen resolta los senadors espanyols, montant un restaurant de primera en aquell temple august de las lleys, de las bonas digestions y de las regaladíssimas mi'j-diadas.

Llegint l' altre dia, un article publicat en lo Brusi, me vaig conmoure profundament.

Figürinse que quan la princesa D. Margarida d' Austria va anar á Montserrat, en un rapte de amor diví va oferirse á la Verge, y «las personas reunidas en lo temple vegeuen com la santa imatge va fer ab lo cap senyal de assentiment.»

—Eh, qué tal? Ni que la santa imatge estigués construïda al istil dels conillets de guix.

* * *

Pero no pára aquí la cosa.

La princesa D. Margarida que, per lo vist, se las pegava molt fortas, se tragé una daga (perque en aquell temps las princesas anaven á la iglesia ab daga) s' inferí una ferida en su casto seno (jah, salao!) y escrigué ab sanch en un paper lo següent: «Con la sangre de mi corazón me ofrezco y entrego por esposa á Jesús y suplico que sea mi medianera la Virgen María, en fe de lo cual firmo.—Margarita.»

Magnífich final d' acte per un drama del Odeón!

L' altre dia va dir en Fabié qu' en tota Europa s' havia perdut la cullita de la remolatxa.

En canvi s' ha salvat la de las carabassas.

Tant es aixís que alguna carabassa hi ha que á copia d' enfilarse ha anat á deixar un dels seus fruixs dintre de un ministeri.

Cinch ó sis sessions ha invertit lo Congrés parlant de la presó de la duquesa de Castro-Enriquez. En Romero Robledo sigué la primera granota que deixá sentir lo seu cant. Las demés han passat sis días respondentli.

—Y quinas cosas s' han dit!

Atachs á la prempsa, sense tó ni só, com si la prempsa no estigués subjecta á tots los rigors de la lley y á totas las iras del govern.

Y la majoria aplaudint los atachs més durs y més injustos de D. Paco, y escoltant ab indiferència y ab desdeny las serenes consideracions de 'n Silvela, que aquesta vegada ha volgut sentar plassa de liberal.

* * *

Y á Madrit tot era ter comentaris politichs. Ja ningú s' recordará ni de la duquesa, ni de la sèva víctima. Lo que veyan no més era qu' en Silvela queya; era qu' en Romero pujava.

—La majoria, aquesta colecció de gomosos—deya tot-hom—més avial están per en Romero que per en Silvela.

* * *

Quan vels' hi aquí que á lo millor en Cánovas pren cartas en lo joch, y en una de las sèvas genialitats, pega una nata á n' en Romero, sense recordarse ni agrahirli 'l favor que li ha prestat desviantli l' atenció pública de la qüestió del Banc d' Espanya; y ab la mateixa mà de la nata, ompla de carícias á n' en Silvela.

Y fins cosa rara dedica elogis y grans alabansas á la prempsa!

Los gomosos de la majoria s' miravan com si duptesen de que lo que sentian sigués cert.

* * *

A mi ja de 'n Cánovas res me sorprén.

Y 'ls elogis que á la prempsa ha dirigit, ho declaro ab tota franquesa, lluny de satisfarme, més aviat m' escaman.

Sempre 'm recordaré de las alabansas que dirigí als obrers, en vigilias de repartils'hi lo gran pet de tiros y garrotadas.

Si á la barberia conservadora comensan per donarvos sabó, desconfieu, que això es senyal segura que volen afeytarnos. Y ho fan sempre á repel; això quan no 's decideixen á ser franchs y tallarnos lo coll.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO.

1. XARADA.—Ai-ma-da.
2. ANAGRAMA.—Palmera-Mal-parae.
3. TRENCÀ-CLOSÇAS.—Amargós.
4. GEROGLÍFICH.—Un y un dos, y un tres, y tres sis.

Han endavatin las quatre solucions los ciutadans A. de las Missas, Pere Salat y Un Obrer; 3. Pau Grateras y Antoni dels Ossos; 2. Badó de Vilanova, Un Chilotac, y 'ls manos Soler. Vidal y Salou, y 1 no més, Bufill, Pianista del Progrés, Guapote y V. Soler.

XARADA.

Fa algún temps qu' a en Prima-dos vaig enviarli á Total, ab tres promesa formal, de que quan llegida fos, prest me la retornaria. una novelà molt bona d' en Hu-dos-quart qu' es persona molt reputada avuy dia.

Lo temps ab calma ha passat, ell la novelà ha llegit y lo qu' es més divertit, la novelà no ha arribat: y com jo d' ell no m' en fio, si 'l trobo [pobre carcunda] li quart-segona una tonda de... padre y muy señor mío.

FELIPET.

TRENCA-CLOSÇAS.

D. MARIANO LOSENO.

CALDETAS.

Combinar aquestes lletras de manera que dongan lo títol de una sarsuela castellana.

TETUS BURRAS Y S.

LOGOGRIFO-NUMÉRICH.

- 1.—Consonant.
- 3 7.—Nota musical.
- 3 5 6 2.—Capital d' Espanya.
- 6 2 4 2 3 5.—Població catalana.
- 1 2 3 4 5 6 7 8.—Nom d' home.
- 2 3 4 8 3 5.—
- 4 5 3 5.—Animal.
- 5 3.—Mineral.
- 8.—Vocal.

A. TILOP.

GEROGLÍFICH.

BLAT
SI FA DO
I : T
1891.

JOSEPH M. FELIU.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciutadans Pau Grateras, Badó de Vilanova, Salvador Irmam, Diumentje, J. de la Mandibula, Passarell, Esparbech, F. P. J. Joan Sebagés, March Sabata, Un Tortosi molt guapo, J. Torné, Noy Gran, Paco, P. Sensat, M. Bonapasta, Assaboriguap, P. y L., J. Reig, J. Isug Nomira:—Lo que "ns enxan aquesta setmana no fa per casa.

Ciutadans P. X., Milord, Mr. Eugon, Un Andaluz, Un de Tarrasa, Pepet Morera, Dalmau de Roda, P. V. Botiguer, Anton Tracis, Marques de Ril, N. Argerep, F. P. F., y M. Jordana:—Insertaré alguna cosa de lo que "ns remetrem.

Ciutadà Moskari Cin-ko-ka: Miraré de publicar las dos poesías.

—Masovera M.: Procuraré complairela. Gestos II: La poesia es fluitxa.—Taumalípic Temliuq: La setmana proxima ho publicaré.

P. P. T.: Varem rebre tart la noticia.—A. del Corral: Vosté pregunta: ¿Serveix? Y nosaltres li respondem: No, senyor.—Japet de l' Òrga: Los versos van bè.—A. Rossell: Idem, idem.—X. A. I.: Insertaré l' article.—Piripichio: Lo sonet va bè, l' altra composició ni arreglada 'ns acaba de fer felissos.—Diudemengue Bartrina: Acéptem lo sonet.—J. Usón: Id. las sèwas poesías.—J. Mallol: Si no recordém mal, las composicions qu' envia, ja les havíam rebudas.—A. Salabert: L' article es ignorant.—R. Allart: L' article be; pero 'ls versos no poden anar.—Claudi Acit-alt: Respecte a bombos, no 'ls admitem d' encarrerch.—Mayet: Los versos denotan progrés; pero encare no son insertables.—J. Salau: Los de vosté son fluitjos.—J. Abril Virgili. Li doném la enhorabona. Publicaré los versos.—Riteta: Aprofitaré la mudanza. Respecte á lo que "ns explica, hauria de ser una mica més clara.—J. Ll. (Castellvell): Lo mateix li dihem; tal com ho diu no 'l acabem d' entendre.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

PROCEDIMENTS PER FER CUMPLIR LO DESCANS DOMINICAL.

Se montarà una policia especial per perseguir als que traballin.

Y al que atrapin guanyantse la vida honradament, li dirán:—Arri gan-dul, segueix.

Y tornará á establirse 'l Tribunal de la Santa Inquisició, per investigar si 'ls reos del crim de traballar son ó no son catòlichs.

Fins que 'ls traballadors se farán la següent reflexió:—Ja que 'l millor ofici es lo Sant Ofici per viure ab la esquena dreta y 'l ventre plè, no hi ha com ferse capellá ó ficarse frare.